

ХУДОЖНІЙ ПЕРЕКЛАД ТА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ

Викладач: доктор філологічних наук, професор, Ніколова Олександра Олександрівна

Кафедра: німецької філології, перекладу та світової літератури, II корпус, ауд. 307

E-mail: anikolova@ukr.net

Телефон: (061) 289-12-71

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)

Освітньо-наукова програма, рівень вищої освіти:		Бакалавр					
Статус дисципліни:		Вибіркова					
Кредити ECTS	4	Навч. рік:	2024-2025	Рік навчання		Тижні	16
Вид контролю:		Залік					
Посилання на курс в Moodle		https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16804					

ОПИС КУРСУ

Курс має на меті формування професійної компетентності майбутнього філолога/перекладача – створення цілісного уявлення про специфіку художнього перекладу та інтерпретації, вмінь та навичок застосування відповідних знань на практиці: допомагає зрозуміти мовні «механізми» створення образів, їхнє функціональне призначення (вплив на свідомість – настрої, ідеї, які вони викликають) для інтерпретації (тлумачення) та адекватного перекладу (з урахуванням можливих складностей – переносного змісту, підтексту тощо), виконання таких складних завдань як переклад-адаптація, переклад-стилістична обробка, переклад-резюме. Курс спрямований також на розвиток затребуваних роботодавцями «м'яких» навичок (системно-аналітичного мислення, мовної реактивності, вміння працювати у команді).

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент **зможє:**

- орієнтуватися в загальних питаннях теорії художнього перекладу та інтерпретації;
- розпізнавати мовні «механізми» створення образів та їхні функції під час роботи з іноземними художніми текстами;
- здійснювати якісний переклад текстів з образною інформацією;
- здійснювати фахову оцінку якості художніх перекладів;
- здійснювати фахову інтерпретацію художніх текстів;
- застосовувати отримані теоретичні знання, розуміння процесів трансформації художніх текстів, навички системно-аналітичного мислення, мовної реактивності в ході виконання різноманітних завдань, пов'язаних із професійною діяльністю, працювати у команді.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Всі навчально-методичні матеріали, розміщені на платформі Moodle:

<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16804>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи

Обов'язкові види роботи:

Робота у групі над розв'язанням практичного завдання – запропонованої викладачем на слайді проблемної ситуації, пов'язаної із матеріалами лекції (тах 5 бали, усього - 25 балів).

Тести за матеріалами лекцій (тах 5 бали, усього - 25 балів).

Контрольні завдання – контрольні тести (тах 5 бали, усього - 10 балів).

Всі поточні контрольні заходи та методичні рекомендації до їх виконання розташовані на платформі Moodle.

Підсумкові контрольні заходи

Теоретичне завдання: тестування за матеріалами курсу -20 балів.

Представлення та захист колективного проекту-презентації – 20 балів.

Методичні рекомендації щодо її підготовки розміщені на платформі Moodle.

<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16804>

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень	Тема заняття	Контрольні заходи, кількість балів
---------	--------------	------------------------------------

Вид заняття		
Змістовий модуль 1. Художній переклад як особливий вид перекладацької діяльності		
Тиждень 1 Лекція 1	Теорія перекладу як наукова дисципліна.	
Тиждень 2 Лекція 2	Специфіка художнього перекладу	Робота у групі над розв'язанням практичного завдання (тах 5 балів). Тестування (тах 5 балів).
Тиждень 3 Лекція 3	Художній переклад: діахронічний аспект	

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЗВА ФАКУЛЬТЕТУ
Силабус навчальної дисципліни

Тиждень 4-5 Лекція 4-5	Художній переклад в сучасному суспільстві	Робота у групі над розв'язанням практичного завдання (max 5 балів). Тестування (max 5 балів).
Змістовий модуль 2. Художній переклад: прикладні аспекти		
Тиждень 6 Лекція 6	Актуальні проблеми художнього перекладу	
Тиждень 7-8 Лекція 7-8	Художній переклад: перекладацькі трансформації	Робота у групі над розв'язанням практичного завдання (max 5 балів). Тестування (max 5 балів).
Тиждень 9-10 Лекція 9-10	Детермінанти успішного художнього перекладу	Контрольне завдання – контрольний тест (max 5 балів).
Змістовий модуль 3. Інтерпретація художнього тексту		
Тиждень 11 Лекція 11	Поняття інтерпретації	Усне опитування (max 5 балів). Робота у групі над розв'язанням практичного завдання (max 5 балів).
Тиждень 12-13 Лекція 12-13	Зв'язок між інтерпретацією та перекладом художнього тексту	
Тиждень 14-15 Лекція 14-15	Етапи інтерпретації художнього твору	Усне опитування (max 5 балів). Робота у групі над розв'язанням практичного завдання (max 5 балів).
Тиждень 16 Лекція 16	Основні методології інтерпретації	Контрольне завдання – контрольний тест (max 5 балів).
залік		Теоретичне завдання: тестування за матеріалами курсу (max 20 балів). Представлення та захист проекту-презентації (max 20 балів).

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

1. Історія перекладу та перекладацької думки: Англія, Німеччина, Америка, Україна : конспект лекцій / укладач А. В. Прокопенко. Суми : Сумський державний університет, 2018. 87 с.
2. Вишницька Ю.В. Аналіз та інтерпретація художнього тексту: навч.-метод. посіб. К.: Київський ун-т ім. Бориса Грінченка, 2012. 223 с.
3. Гудманян А.Г., Сітко А.В., Єнчева Г.Г. Вступ до галузевого перекладу : практикум для студентів спеціальності «Переклад». К. : Аграр Медиа Групп, 2014. 257 с.
4. Зорницький А. В. Основи художнього перекладу : навч. посібник. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2018.
5. Володіна Т.С., Рудківський О.П. Загальна теорія перекладу для першого (бакалаврського) рівня. Навч.-метод. посібник. К.: Вид. центр КНЛУ, 2017. 296 с.

ДОДАТКОВІ ДЖЕРЕЛА

1. Приходько В. Б. Інтерпретація та переклад художнього тексту: термінологічний аспект. *Одеський лінгвістичний вісник*. 2017. Вип. 9(3). С. 108-111. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/olinv_2017_9%283%29_25.
2. І.В. Лімборський. Перекладач як читач та інтерпретатор художнього тексту (компаративні проєкції). Режим доступу: <https://phil.duan.edu.ua/images/PDF/2015/1/4.pdf>.
3. Чугу С.Д. Інтерпретативний підхід до декодування символів культури в перекладі. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Філологія. 2019. № 43. том 4. С. 114-117. Режим доступу: <https://ir.vtei.edu.ua/g.php?fname=26542.pdf>.
4. Агеева-Каркашадзе, В. О. Поетичний переклад як форма інтерпретації тексту. *Нова філологія*. 2021. № 82. С. 9-14. Режим доступу: <https://doi.org/10.26661/2414-1135-2021-82-1>.
5. Гудакова, Л. П. Шляхи подолання труднощів перекладу художніх текстів: методична інтерпретація. *Актуальні проблеми сучасного перекладознавства : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції* (м. Черкаси, 30 травня 2018 року) / Гол. ред. О. О. Селіванова. 2018. С. 113-118. Режим доступу: <http://eprints.cdu.edu.ua/2912/>.
6. Ясинецька О. Інтерпретація образів художнього твору як проблема перекладу. *Лінгвістичний вісник*. 2015. Вип. 3. С. 121–133. Режим доступу: https://www.researchgate.net/publication/350062761_Interpretacia_obraziv_hudoznogo_tvoru_ak_problema_perekladu_Lingvistichniy_visnik_2015_Vip_3_S_121-133.
7. Мамрак А.В. Вступ до теорії перекладу. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 304 с.

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ¹

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування усіх занять є обов'язковим. Відпрацювання занять, пропущених з поважної причини, здійснюється на консультаціях (усна співбесіда за питаннями, визначеними планом заняття/ виконання письмових завдань – диктанту, практичного завдання, тестування) / через дистанційне виконання завдань, виданих викладачем та пов'язаних із темою пропущеного заняття, впродовж двох тижнів після пропуску. «Накопичення» відпрацювань неприпустиме! За умови систематичних пропусків може бути застосована процедура повторного вивчення дисципліни (див. посилання на Положення у додатку до силабусу).

¹ Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів тощо. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату.

Запорізьким національним університетом укладено Договір про співпрацю з компанією «Антиплагіат». Документ передбачає вільний доступ до сервісу [Unicheck \(https://unicheck.com/\)](https://unicheck.com/).

Для перевірки матеріалів на плагіат може бути використане також програмне забезпечення або онлайн-сервіси, доступ до яких надає бібліотека Запорізького національного університету.

<http://library.znu.edu.ua/2365.ukr.html>.

Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перифразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело.

Приклади оформлення цитувань див.:

М. О. Биба, К. М. Василина, М. В. Воробйова, М. В. Залужна, Г. Ф. Морошкіна, Т. М. Уділова. Методичні рекомендації з оформлення курсових і магістерських робіт для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра та магістра факультету іноземної філології. Запоріжжя: ЗНУ, 2018. С 19-20.(на Moodle файл «Оформлення»: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6543>).

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Будь ласка, вимкніть на беззвучний режим свої мобільні телефони та не користуйтеся ними під час занять. Мобільні телефони відволікають викладача та ваших колег. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Електронні пристрої можна використовувати лише за умови виробничої необхідності в них (за погодженням з викладачем).

Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів також заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у Cisco Webex, Zoom та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу anikolova@ukr.net. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи. Ел. пошта має бути підписана справжнім ім'ям і прізвищем! Адреси типу user123@gmail.com не приймаються!

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2020-2021 н. р. (посилання на сторінку сайту ЗНУ)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycyfw9y>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-

ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvask54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>